

«Seguint l'Estrella»

El text

(Mt 1,21-23; 2,1-12)

21 «(Maria) tindrà un fill, i li posarà el nom de Jesús, perquè ell salvarà dels pecats el seu poble.»

22 Tot això va succeir perquè es complís allò que el Senyor havia anunciat pel profeta:

23 La verge concebrà i tindrà un fill, i li posaran el nom d'Emmanuel, que vol dir «Déu amb nosaltres».

1 Després que Jesús va néixer a Betlem de Judea, en temps del rei Herodes, vingueren uns savis d'Orient i, en arribar a Jerusalem, 2 preguntaven:

«On és el rei dels jueus que acaba de néixer? Hem vist sortir la seva estrella i venim a adorar-lo.»

3 Quan el rei Herodes ho va saber, es va inquietar, i amb ell tot Jerusalem. 4 Herodes va convocar tots els grans sacerdots i els mestres de la Llei que hi havia entre el poble i els preguntava on havia de néixer el Messies. 5 Ells li respongueren:

«A Betlem de Judea. Així ho ha escrit el profeta:

6 I tu Betlem, terra de Judà, no ets de cap manera la més petita de les principals viles de Judà, perquè de tu sortirà un príncep que pasturarà Israel, el meu poble.»

7 Llavors Herodes cridà en secret els savis, va demanar-los el moment exacte en què se'ls havia aparegut l'estrella 8 i els encaminà a Betlem dient-los:

«Aneu i informeu-vos amb exactitud d'aquest infant; i quan l'haureu trobat, feu-m'ho saber, perquè jo també pugui anar a adorar-lo.»

9 Després de sentir aquestes paraules del rei, es posaren en camí. Llavors l'estrella que havien vist sortir començà a avançar davant d'ells, fins que s'aturà damunt el lloc on era l'infant. 10 L'alegria que tingueren en veure l'estrella va ser immensa. 11 Van entrar a la casa, veieren el nen amb Maria, la seva mare, es prostraren a terra i el van adorar. Després van obrir les seves arquetes i li oferiren presents: or, encens i mirra.

12 I, advertits en somnis que no anessin pas a veure Herodes, se'n tornaren al seu país per un altre camí.

Notes sobre el text

El nom de Jeshua (Jesús) significa «Déu salva» o «el salvador», i l'evangelista reflexionarà a partir de l'etimologia del nom.

El text inclou dues cites de l'Antic Testament. És una gran preocupació de l'evangelista sant Mateu el presentar Jesús com el Messies esperat, en qui es compleixen els anuncis profètics i les esperances més profundes del poble de Déu:

a) La primera cita és del profeta Isaïes (7,14) segons la versió grega dels Setanta. En aquesta traducció usada pels jueus de la diàspora en temps de Jesús, l'expressió hebrea «noia jove» és traduïda al grec per «verge», que facilitarà al evangelista explicar el naixement excepcional de Jesús. D'altra banda, l'apel·latiu Emmanuel, Déu-amb-nosaltres, es fa ressò de l'Aliança: «Faré de vosaltres el meu poble i jo seré el vostre Déu» (Ex 6,7)

b) La profecia messiànica de Miquees 5,1 és la segona cita. Amb ella el narrador vol subratllar l'origen davídic del Messies i, per tant, de Jesús: el rei David havia nascut a Betlem. Al costat d'aquestes dues cites explícites, en trobem algunes més, insinuades: Is 60,6; 2Sm 5,2; 1Cr 11,2; etc.

- Herodes el Gran va ser un rei vassall de Roma, i va regnar des de l'any 36 fins al 4 aC. Va distingir-se per la seva crueltat: va eliminar tot aquell que sospitava podia ser ombra per a les seves ànsies de poder; era un home sense escrúpols que va manar fins i tot matar una de les seves esposes –va tenir-ne deu– i diversos dels seus fills.

- Respecte als mags d'Orient, són presentats com uns homes savis, vinguts de regions llunyanes (podria referir-se a Pèrsia, Síria oriental o Aràbia), relacionats amb l'astrologia (l'observació i l'estudi de les estrelles) i segurament amb el Zoroastre (filosofia monoteista d'origen persa).

Per comentar en grup

1.- Jesús és el Messies esperat pel poble d'Israel, el salvador. Respon a les expectatives dels seus contemporanis, del poble fidel. Ell és el Déu proper, el Déu-amb-nosaltres: Déu es fa present en la comunitat humana, enmig dels homes i de les dones. És la «Bona Notícia» de l'amor, que tots som una família, en la qual Déu és el nostre Pare: cada ésser humà és la meva germana i el meu germà. Com rebo jo aquesta notícia?; respon a les meves (nostres) expectatives?; com ho visc personalment i comunitàriament?

2.- Els diversos personatges de la narració responen a diferents actituds davant la notícia del naixement de Jesús. També poden manifestar diverses postures actuals en la comunitat eclesial (evitarem una crítica de les postures dels «altres»):

- Herodes representa l'actitud interessada, egoista, el criteri és que jo en tregui profit; també la por que alguna cosa o algú atempti contra la meva comoditat, el meu estatus...

- Els grans sacerdots i els mestres de la Llei: intel·ligents, coneixen la Paraula de Déu, és possible que tinguin una certa responsabilitat eclesial (i no m'estic referint només al clergat, també molts laics i laiques), però totalment indiferents davant la «novetat» del missatge de Jesús: què els poden ensenyar a ells? No són capaços de percebre que la seva vida necessita canviar.

- Els savis d'Orient són els que venen de fora. Representen la universalitat (la catolicitat) de l'Església. Són aquells, dins de la comunitat eclesial, que estan atents als «signes dels temps», són capaços de veure l'acció de Déu en les realitats quotidianes, «s'omplen d'immensa alegria» quan descobreixen la grandesa del pla de Déu en les coses petites: «Van entrar a la casa, veieren el nen amb Maria, la seva mare, és prostraren a terra i el van adorar»

- Maria, de manera privilegiada, i la resta del poble fidel que acullen Jesús, amb immens goig, conscients que només en Ell trobem la resposta als interrogants existencials, també de l'home i de la dona d'avui. Oberts a les necessitats del proïsme, especialment dels més necessitats i oblidats. Disposats a fer present, enmig del món actual, el Regne de Déu.

Quin o quines d'aquestes actituds responen a la meva situació personal, social, eclesial...?

El text fet pregaria

- Senyor que no perdi la capacitat de sorpresa davant la novetat de la teva vinguda al món, entre nosaltres.
- Que sigui capaç de rellegir aquest evangeli i descobrir la grandesa de la «Bona Notícia» del Regne, de demanar-te cada dia que «vingui a nosaltres el vostre Regne» i de posar tota la meva empena en fer-lo possible.
- Que sàpiga contagiar-me amb l'alegria immensa dels savis d'Orient, que van saber descobrir en alguna cosa tan senzilla com una mare amb el seu Fill, la teva grandesa, que es manifesta en el que és petit.
- Que personalment i comunitàriament doni una resposta lliure i assumida al do que ens has donat en el teu Fill Jesucrist.
- Que m'empenyi a canviar tot el que hi ha de mal, d'injustícia en el món, perquè la realitat que ens envolta respongui al teu pla amorós.
- Dóna'm i dóna'ns forces per a comunicar a tots que els estimes amb un amor infinit i apassionat.
- Et donem gràcies perquè ens has permès descobrir el que ens estimes.

Javier Velasco Arias